

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Terež-körút 2.

Fiókiadóhivatalok: Zomborban: Gombos E. Berta dohánytőzsdéjében, Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésében, Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában, Bács-Almásán: Rosenberg A. czégnél.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 k. — Fél évre 6 k. — Negyed évre 3 k.
Tanítóknak, aljegyzőknek, írnokoknak és földműveseknek év 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

Gróf Hadik Sándor és az apatiniak.

Komikusnak látszik, de valójában szomorú az az eset, mely gróf Hadik Sándor apatinkerületi orsz. képviselő és az apatini vendéglősök közt lejátszódott. Néhány apatini vendéglős ugyanis óriási mennyiségben elfogyasztott ételekről és italokról számlát küldött a grófnak, aki azonban azzal a helyes, találó és jogos érveléssel, hogy „a számlában föltüntetett ételeket és italokat meg nem rendelte”, a számla kiegyenlítését megtagadta. A vendéglősök e reájuk kellemetlen nyilatkozat után az apatini járásbíró-sághoz fordultak; de itt is megjárták mert a bíróság a követelést jogosnak el nem ismerte.

A politikai morálnak, melyet Bácsme gyében annyiszor megsértettek, végre elégtételt, igazságot szolgáltat tak. Ideje volt már, gátat vetni ama korrupt szokások térhódításának, melyek képviselőválasztások idején a megye egyes választókerületeiben dultak, s melyek közül a legvisszatartóbb üzérkedést az apatini kerületben, nevezetesen Apatinban folytatták.

Sokat beszéltek annak idején a

verbászi választásról, a midón néhai Pulszky Ágost két kézzel szórta az ezresekkel, hogy mandátumhoz jusson. Miesoda botrányt csináltak ebből. Pedig akkor még híre sem volt a kuriai bíráskodásnak. És az elszórt pénzt nem egyesek vágják zsebre, hanem kijutott abból sok-sok szegény embernek. A hirhedt verbászi választás ártatlan gyerekjáték volt az apatini választásokhoz képest. Itt valahányszor választás van, összeül néhány ur, s megbeszéli a hadi és üzleti tervet, mely rendszerint abból áll, hogy okvetlenül 2 vagy 3 jelöltet léptetnek föl.

Ezek közül az egyiknek okvetlenül dugazdagnak kell lennie. Ilyen volt Bedő Albert, Fernbach Péter, Matkovich Béla, gróf Vigyázó Ferenc, és ilyen gróf Hadik Sándor. Hogy miként manipulálnak ezek az urak, hogyan vágnak eret a „puhalelkű” jelölteknek, arról sokat beszélhetnének Matkovich Béla és Fernbach Péter s sok érdekes dolgot beszélt róla gróf Vigyázó Ferenc.

Gróf Hadik Sándorral is megismertették, hogy milyen Apatinban a „tisztá” választás. A gróf, a Hadik-névhez méltóan, gavallér volt; fizetett mint a köles. De végre is mindennek

megvan a határa. Senki se veszi szívesen, ha baleknak vagy kifogyhatlan fejős tehénnek nézik. Érthető tehát, hogy Hadik megunt a dolgot, s határozottan kijelentette, hogy fosztogatni nem hagyja magát.

Az apatini üzérkedők és a velük egy huron pendülő „vezetők” most ahhoz a cselhez fordultak, hogy Hadikot az elé az erkölcsi kényszerhelyzet elé állítják, hogy a mandátumról mondjon le. Fernbach Károly főispán lapja már meg is írta ritkított ciceróval, hogy gróf Hadik lemond a képviselőségről.

Hát mi meghisszük, hogy Fernbach Károlynak tetszenék, ha gróf Hadik helyett valamely tudatlan, fejbőlintó stréber jutna az apatini mandátum birtokába. Hadik grófot azonban óvatjuk, hogy lépne ne menjen, a cselzővőknek föl ne üljön.

A gróf politikai karaktere és az apatinkerület tisztességes választóinak becsülete kívánja, hogy a képviselői megbízólevelet vissza ne adja.

Boromisza püspök utóda. Boromisza Tivadár kalocsai kanonoknak szatnári püspökké történt kinevezésével megüresedett az egyik kanonoki stallum. Ez állásra, mint komoly jelöltek,

Zöld erdőben . . .

Zöld erdőben búsan zong a csalogány,
Úgy albúsong, kesereg a falonbján;
— kicsiny fészket feldúlta a keselyű,
Azért oly bú, dala azért keserű.

Arva vagyok, nincs pártfogóm, nincs tanyám,
Fáj a lelkem, orcám sápadt halovány,
— Sírnek én is, de mi hazna síralom?
Könyűimtől csak megárad bánatom.

Bús csalogány úgról-úgra szálldogál,
Lelkem is száll, de mindenütt bűt talál.
— Búbánatra, sóhajtásra szűtettem,
Lassan-lassan elsóhajtom életem.

Molvay Aladár.

A szerelem útjai.

— Eredeti fárcza, —

Egy év? Kettő is elmúlt azóta, hogy Korponay Andor Vécsey Jolántól a hóvilág fénye mellett elbúcsuzott éppen akkor, mikor a cigány egy ismerős nőt kezdett húzni.

Milyen más világ volt akkor, mennyire másképen sirt a hegedű húrja, mely bele vegyülve az erdei lombok titokteljes susogásába, valami ismeretlen világba varázsolta a mulatkat vagy a szerelemeseket.

Erdei mulatság volt.

Andor és Jolán félre vonultak egy bokor árnyékában búcsúztak egymástól.

— Nézzé édes Jolánka — mondá Andor: maga tudja azt jól, hogy én magat milyen kimondhatatlanul szeretem, de látja, a maga tantija azt szeretné, ha én előtte térdei-fejét hajtanék, mintha ő tőle függne, hogy mi egymásé leszünk-e vagy nem. Hát én azt nem teszem soha! Egy Korponay nem fogja nemes önértetét alárendelni semmiféle más érdekeknek.

Szeret maga édes Jolánka engemet?

— Hiszen tudja! Még mondjam is!

— Tehát én egyenesen a maga szülei felé beszélni. Ha ok egyszer nemet mondanak, a mi újaink örökre elváltak. Most Isten vele édes Jolánka! Majd meglátjuk, mit szül a jövőendő? Tánczolgunk úgy sem szabad; én elme gyek.

Erre kezét szorítottak. Úgy megszorították egymás kezét, mintha örökre búcsút vettek volna egymástól.

— Isten vele! — Suttogta halkán Jolán.

A cigány éppen most vágott az igaziba:

„Majd ha egyszer hirt hallasz felőlem,
Ne kérd azt, hogy mi lett én belőlem,
Nem te voltál, más az okozója:
Őszi rózsza, fehér őszi rózsza.”

A kis leánynak minden idegzete remegett, annyira áthatotta a nóta melankólikus hangja. Vagy talán a szövege keltett valami sejtelmes, kimondhatatlan érzelmeket lelkében!

Leült egy padra, egy fa mellé; fejét mint az erdők szerény virága bánatosan lecsüggesztette, szép lilium arca még haloványabbá vált s úgy szeretett volna sírni-sírni, hosszasan, sokáig, de nem sirt!

Még csak egy könye sem perdült szeméből. Nem látta őt még soha senki sírni.

Nem hallotta őt soha senki panaszkodni.

A lelkeknek abból a fajtájából való volt, akik titkolni tudnak, s érzelmeiket nem viszik piacra, nem is tárják ki; örökre rejtvények maradnak a részvéten, elfasult világ előtt. Maga volt a jóság, a türelem, az élő szenvedés, a szeretet, a bánat, de ajkai sohasem árultak el semmit érzelmeiből.

Minek is azt tudni a világnak, ha minekünk fáj valami?!

És Vécsey Jolánnak most is nagyon fájtott valami. Talán az a nóta! Ő hiszen olyan jó szíve volt. A cigány meg mindig a bánatosabbjába ment át. Most éppen ezt húzza:

„Nincsen nekem senkim a világon,
Csak egy fehér elhervadt virágom,
Ráborulok mint egy koporsóra,
Őszi rózsza, fehér őszi rózsza.”

Ó, ez a nóta, ez a nóta! Ez az ő nótaja. Miért választotta éppen ezt a magáénak? Vannak sejtelmek, melyek min egy előhírnök gyanánt figyelmeztetnek bennünket bekövetkezendő balvégzetünkre. Talán Vécsey Jolán is arra gondolt, hogy hátha valami sejtelmes előzertek azok, a miket e nóta hallatára érez. Hátha lesz idő, a mikor ő ezt a nótát úgy elsírhatja, mintha csak most fakadna először az ő lelkéből. Vannak előzertek, de sokszor megcsalnak bennünket!

Korponay egy év múlva megkérte Vécsey Jolán kezét. Megkérte úgy, a mint igaz lelkű, becsületes, tiszta jellemű, önálló férfiak szokták (vagy nem szokták, mert ilyen kevés van) megkérni azt, a kit őszinte szívből, érett férfi szerelemmel komolyan szeretnek.

a következőket emlegetik: *Mihálovits* Endre orsz. képviselő, temerini plébánost, dr. *Horváth* Győző kalocsai plébánost és *Klanszky* Ferencz jános-halmi apátplébánost.

— Az ujvidéki főszolgabíró állás 1907 január 1-én megüresedik. *Mezey* Imre főszolgabíró — mint értesülünk — legközelebb január 1-ig terjedő szabadságot kér, azután pedig beadja nyugdíjaztatása iránti kérelmét. Szabadságoltatása idejére egy tényleges főszolgabírót öhajtanak az ügyek vezetésével megbízni. Mi ezt a tervet a közügyekre nézve károsnak tartjuk, mert egy férfiú, legyen bármily tehetséges, két járást képtelen kifogástalanul vezetni. De különben is sérelmes volna a szolgabírói karra, mely sok tehetséges, ügybuzgó taggal rendelkezik, ha a jelen esetben mellőznék.

A hitoktatás története.

Hazai tanügytörténelmi irodalmunk egyes monografiákban oly szegény, hogy minden e téren megjelenő mű ugyiszólva eseményt képez. Örömmel üdvözljük tehát *Érdújehlyi* Menyhért ismert jeles historikusunkat, a ki a hitoktatás régóta nélkülözött történetét megírta. Szerző évek hosszú során gyűjtötte az adatokat a hazai és elsősorban a kath. hitoktatás történetének megírásához, mi végből az ország legnagyobb könyv- és levéltáraiból fáradságos munkával szedte össze azt a nagy értékű kincshalmazt, a melynek felhasználásával írta meg a hitoktatás történetét a hithirdetés kezdetétől a mai napig.

Az érdekes munka három főrészből áll s az egyes fejezetek tartalmából kiemeljük a következőket. Az I-ső rész szól: a hitbeli oktatásról általában, a családbeli és templombeli hitoktatásról, a kolostori és káptalani iskolákról. Azután tárgyalja a kolduló rendeket, majd a városi iskolák hitoktatásáról és a hitoktatás anyagáról szól.

A második rész a következő fejezetekből áll: A trienti zsinat és az ellenreformáció. Az első magyar kath. káté. Zsinatok a hitújítás korában. Kátéharcz a hitújítás forrongásaiban! Pázmány Péter hatása. Katholikus kátéink Pázmány után. Protestans visszahatás. Rationalista káté. Canisius a XVIII. században. Bellarmin kátéja. Közép- és felsőiskolai hitoktatásunk 1773-ig. A keresztény oktatás társasága. Maria kongregatiók. Kátéink a XVIII. században. A hitoktatás mód szere a könyvnyomtatás feltalálása óta a legújabb korig.

A könyv befejező harmadik részének ez a tartalma: A „rátió educatiois.“ A Battyany káték. Középkorai hitoktatásunk a XIX. század első felében. Kátéink a XX. század első felében. A nem magyar nyelvű hitoktatás. Protestans káték a XIX. század első felében. A veszprémi katekizmus. Népiskolai hitoktatásunk a XIX. század második felében. Középkorai hitoktatásunk. Reformtörékvések. Katekizmusaink átdolgozása. Hitoktatási irodalmunk.

Ezek azok a főbb fejezetek, melyek Érdújehlyi új munkájának tartalmát képezik. A fejezetek címei világosan mutatják, hogy e könyv a hitoktatás történetének minden fázisát felöleli s úgy tanügytörténeti, mint vallástani szempontból nagy hézagot fog betölteni. Mi részünkről örvendünk, hogy e nagyfontosságú mű megírására éppen a bács-kalocsai egyházmegye egyik kitünő papja és ismert historikusa vállalkozott, a ki eddig egyháztörténelmi és egyéb nem kevésbé jeles monografiáival már széles körben ismert nevet szerzett.

A hitoktatás történetéről írt újabb monografiája éppen azért a legszelebb körök érdeklődésére méltán tarthat számot s reméljük is, hogy nemcsak a szakember, de az oktatásügyek és a vallásos nevelésnek minden barátja élvezettel fogja olvasni ezt a napokban megjelenő könyvet.

Muhoray.

H I R E K.

Milyen barbár egy gondolat . . .

*Milyen barbár egy gondolat:
Verset írjak én te rólad . . .
Versbe szedjem: álmom, vágyam,
S szerelmemet magyarázom:
Néked bájós égi lény! . . .*

*Vagy dalt zengjek újra s újra
Szerelmemben felújulva?
Egy dalt, melyet az ég alatt,
Még nem zengett földi ajak:
Hozzad bájós földi lény! . . .*

Aszódi Arnold Ernő.

Elcserélt levelek.

Leuthold ur néhány hét óta szabadságon van Olyan nyaralóhelyet keresett fel, a mely a legvidámabbak egyike, a hol talál magának megfelelő társaságot.

Szabadság idejének vége felé a következő két levelet írta Leuthold:

„Kedves bácsi!

Mindenekelőtt fogadd hálás köszönetemet nagyszerű küldeményedért. De hát mit kezdjek azzal a sok pénzzel? Bizonyára nagyon jó volna, ha egyszer jól kipihenhetném magam, de sajnos, szabadságom nemsokára véget ér. Hogy Porzolt kollegámat újra felkérjem . . . Tudod, ha ezt a szivességet ő meg akarná nekem tenni, akkor már önmaga ajánkozott volna. De hát ha még megtörténik. Hiszen lehetséges. Csak egy szavába kerül, s az igazgató beleegyezik. Mindent elér a főnökünkkel ez a Porzolt, de meg is érdemli. Okos, becsületes, tisztességes férfiú, a melyet ritkán találni ezen hitvány világban. Előzékeny! Szeretném látni! — Tan kétekedsz ezen? Hát biz én magam is csodálkozom, hogy még nem írt. No de, még ajánkozhatik. A mi halad, el nem marad! Ezt remélve, még egyszer . . .” stb.

„Kedves Elemér!

Szíves ajánlatod, hogy még 14 (!) napig elvállalod hivatásomat, ilyen meglehetősen. No de mit kezdjek én ezzel az idővel? Bizonyára elképzeled, hogy a pénz ezen a helyen valósággal elrepül. Nagybátyám túscékely összeget küldött. Alig tartom már vele néhány napig. Ez a jó nagybácsim még mindig abban az ideális világban él, a melyben egy opulens ebéd sem került annyiba, mint ma egy fogpiszkáló. De elképzelheted mennyire kellemetlen nekem az, hogy egy ily nemes gondolkozó férfiúval ezt a ténnyel tudassam. Inkább szűken élek itt e néhány napig, inni fogom azt a bűdös gletcher vizet, mely már oly sok embernek romlását okozta. No de szerénytelen nem tudok lenni. Erről az oldalról ismersz már régen. Nemde?

De hát lehetséges, hogy a bácsi még az utolsó pillanatban belátja . . . hisz nemes gondolkozású, intelligens, tudós férfiú . . . és ak-or ezer örömmel fogadnam el önfeláldozó ajánlatodat . . .” stb.

Ezeket a leveleket természetesen elcserélte Leuthold ur. Ilyen tévedés előfordulhat, node olyankor, ha a címekre úgy vigyáz, mint a fürdőző Leuthold, mindenesetre biztos az elcserélés.

Néhány nap múlva ezt írta egy harmadik levélben:

„Aranyos Birike!

Ki állhat néked ellen? Mindent kapsz, amit csak kívánsz. Hisz még itt maradok. Csak szerelmedről akartam meggyőződni. Ezért tréfáltam veled. Ezentúl naponta ké szer leszünk a Fektor cukrásznál, elmegyünk minden táncmulatságra . . .

Lábaidnál hever . . .” stb.

És ezt a levelet helyes címre küldte el.

Terényi Marcell ford.

Megkérte minden kuruzslás, minden öreg-asszonyi ráimádkozás, közbenjárás, beavatkozás nélkül.

No, lett is e miatt hadd el, hadd!

Amint a rokonságnak tudomására jutott, mindjárt özönlöttek a jó tanácsok, a szives felvilágosítások, megjegyzések, a mint ez már szokásos minden házasságnál.

A legelső, s a legmagasabb tónusban a tanti rivalgott. Hát így is lehet valahová berontani, ez is eljárás? Már mégis csak sok, a mi sok! No, hiszen majd megmondom én neki, csak találkozzam vele!

Mégis csak neveltelenség, így hárfázott a nagymama, s bizáta a szive magzatát, hogy csak szedje ki a szemé, annak a gyalázatosnak! Hogy is meri a mi lányunkat megkérni a nélkül, hogy nekünk szólt volna.

Azután jöttek sorba a szomszéd asszonyok, a kiknek szintén voltak férjhez adandó epedő lánykák. Így mindenki elhalmozta szives felvilágosítással Vécseyeket. Mindenkinek volt szava, csupán maguknak a szülőknek nem. A tanti jegyezte csak meg csendes rezignációval, mint egy szelid visszhangképen, mint mikor a falon lüggő hangszer húrjai a zengő hurok rezgésére alig észrevehetően megrezdülnek, s elenyészőleg valami siri hangot is hangoztatnak, hogy már mégis csak rö idlítás attól a Korponaytól. Hiszen tudhatta volna, hogy asszonynépséggel különösen házassági ügyekben nem tanácsos hadi lábra kelni, még csak közbenjárásukat sem szabad mellőzni.

Most már vesztett ügye van. Evvel a sok

fehérréppel szembe szállni egyenlő volna az el-kárhozással.

Tanácsot tartotak az összes rokon és szomszéd asszonyokkal, hogy mitévők legyenek?

Összeült a tanács.

Rövid idő alatt meghozták az ítéletet, melyet a tanti hirdetett ki.

Kiállott a küszöbre, kezeit szépen a két csipőjére illesztve, s magasabbra stimmel hangon a követező áriákat orgonálta:

„A szerelmi házasság nem házasság. A szerelmem nem ok a házasságra. A ki házasságot akar kötni, annak (nem szabad szere mesnek lenni! Azonban ő is, a leány mamája is, nagymamája is, mind szerelemből menek férjhez) A szerelem csak illuzió, a mi a házasság megkötése után azonnal el szokott illanni. A szerelmi házasság mind boldogtalan. S olyanhoz akarsz te hozzá menni, — mondá még emelkedettebb hangon — a ki a korcsában még csak egy poharat sem vágott oda soha?! Meg csak be se tud rugni úgy, mint más tisztességes emberek! Talán nem is bírna. Ez nem társadalmi ember. Piha! És te még azt mondog, hogy szereted őt. Hát ilyent is lehet szerelni? Nohát ez ne kerüljön az én rokonságomba!

A többiek mind szent megilletődéssel hallgatták végig a tanti bölcs mondatait, s egyben tudomására is hozták Korponaynak, hogy elhatározó szándékára mi a jóakaró utbaigazításuk.

Korponay a mint az eseményekről tudomást szerzett, kénytelen volt visszavonulni. Utjaik azután elváltak hosszú időre, örökre! S a kis leány? Mikor azt mondták neki, ezt el kell felejtened, azt felelte: „soha.”

S mi lett belőlök azután?

A lilimarczu, bánatos, szelid lelkű kis leány túrt, szeretett, remélt és mint a sír, mélyen hallgatott.

Olykor olykor megcsendült fülében a régi nóta:

„Nem vagyok én boldogságra teremtvé.”

Korponay? Ő is csak viselte sorsát tovább lemaradással. Nem érdekelté többé semmi a világban. Fiatalon egyszerre öreg lett. A legsötétebb pesszimista, a kinek éjszakai nyugtalanságok, napjai a lét vagy nem lét feletti töprengésben teltek. Olykor olykor visszasírt a lelke valami letűnt, szép tündérvilágba. Ilyenkor pesszimizmusának sötét köde egy-egy percze felszállott, hogy azután annál sötétebben boruljon ismét lelkére.

Egyszer eszébe jutott, hátha ő is be tudna rugni, hátha poharat is tudna oda vágni. Talán ő is lehetne még társadalmi ember!

Leült a falu egyik korcsmájában, a hol éppen akkor többen is mulattak, s megkezdte a próbát. Egy liter, két liter. A harmadiknál már a cigányok is huzták.

Föltámadt Korponay előtt az egész rég letűnt világ, majd kedvre derült, majd ismét sötétben borult el kedéye.

Hej, ha az a k . . . nem lett volna, de másképp volna most, így tört ki egyszerre keservében.

Valami sérelmeset mondhatott, mert valaki, aki magát férjnek nevezte, elébe állt, s talán hozzá is érhetett, mert Korponay kissé megtárogodott, de a következő pillanatban úgy vágtá föltűvön a férjét valamivel, a mi hirtelen a keze-

Hervadt virágok.

III.

Több szép őszi nap mulott már el, de Lidi mégsem tudott a sirról többet, mint azelőtt. Egy szép napon azonban azt hallotta, hogy a temető-őrt kell ez ügyben megkérdezni, az bizonyosan tudni fogja. Ugy is lett. Kiment a temetőbe az őrhöz, a ki egy öreg ős kiváncsi kérdéseit, kedves, barátságos, s vendégét igen szívesen fogadta.

Lidi előadta, hogy miáratban van, s kérte az öreg bácsit, hogy mondja el a meghalt esetét, meséljen neki arról a szegény halotról. Több titka talán nem is volt az öregnek, mint ez. — Kedves asszonyom, én bizony nem tudok arról semmit, hogy ki az a halott — így felelt az ő, hogy elkerülje az asszony kíváncsi kérdéseit. — Lidi azonban addig faggatta és kérte, míg nagy alkudozás után végre hozzáfogott a meséhez. Pápa gyújtott és bodor füstöt engedve, kedélyesen mesélt, mint nagypapa unokáinak szokott.

— Aki oda van temelve, az egy kedves ifju — szólott az öreg a nőnek, ki merően reá nézett és leste a szót ajkairól. — Magyar honból jött ide és csak én ismertem; nekem mindent elmondott. Elmondta, hogy csak egy leányt szeretett életében, de az őt megvetette, kikacagta, nem tartotta magához valóknak s emiatt jött én hozzám a hol két napig tartózkodott s harmadnap halva találtam a temető szélén; mellette a gyilokkal és egy levellel. A levél igen hosszú és talán még meg is van asszonyom. — Fölemelkedett az öreg a karos székből és kinyitotta az aszál fiókot, hol sokáig keresgél s egy sárga papírlapot vett ki. Fölolvasta a levelet, a mit az ifju írt és mely a temetés módját és a sarkó készítését tartalmazta s bus szavakban foglalta azt, hogy ezt mind egy leány tette. A végén kérte az öregel, hogy erről 10 év előtt senkinek se szóljon; és hogy szavát megtartsa, több aranyat hagyott neki. A becsületes öreg azonban az ifju asszony könyörgésén megindulva máris elmondta a titkot, holott még csak egy év telt el.

Lidi szó nélkül ült s csak azt kérdezte, hogy hogy hívták? A jó öreg nem igen akarta megmondani, de végre is hajlott a sok kérésre és elmondta.

— Ballányi Géza — szólott az öreg, szeméit Lidire mereszve, ki e név hallatára halálsápadt lett, kezeit összecsapta, tördelni kezdte és felsikoltott: Oh, Géza! Az öreg hamar fölemelte a székből a kidőlt szépséget és fájdalmaival csillapítani igyekezett, mindent elkövetett, hogy az asszonyt vig sztalja, mert akkor már tudta, hogy kivel van dolga. — Asszonyom, szólott az öreg, de az Istenért mi baja? — Az asszony alig tudott szóhoz jutni, míg végre elfojtott hangon szaggatva kezdte a beszédét, miközben halovány orcáján könnyei száritgató.

— Jaj, öreg bácsi! Én voltam az a leány . . . Oh, Géza! Dehogyan nem! Szerettem én őt, mert e világon csak ő tudott velem egyformán gondolkozni; szerettem, de nem mutattam, mert még korán volt, nem akartam, hogy tanulmányait miattam e hagyja, hozzá menem volna, de szüleim . . . oh, Anyám! . . . Igy paraszkozott Lidi. Beszélt még sokat; mintha az őr apja lett volna, úgy beszélt neki. Mily jól is esett ez Lidinek,

ügyébe került, hogy az azóta sem szólalt meg többet.

Helyette másnap a kis harang szólalt meg s hirdette, hogy két halott van a fatuban.

Egy év múlva! Kettő múlva a liliomarczú kis lány még mindig azt mondta: „soha! Most is tűrt, szót fogadott, szeretett és nem remélt már többé.

Azt mondják voltak kérői, de ő nem ment egyikhez sem, mert — mint mondá — nem tud szeretni.

Sokszor látták alkonyat felé, mikor a nap sugarai bearanyozzák a csendes lombokat, kijárni a temetőbe. Beesett arcú, halovány leány volt már akkor. Családi sírbolt vagy mi volt, a mi előtt letérdelt és imádkoztatott.

Azt is mondják, hogy azután meg egy másik sírhoz ment, ott leborult, a sírkészletet átölelte és sokáig ott zokogott. Csak mikor a holdvilág feljött, akkor ment haza.

Egyszer egy szép alkonyatkor lement a Tiszán. Ott látták sokáig állni, a mint nézett-nézett bele a futó habokba. Akkor azután leült s ezüst csengésű lág hangján eldalolta ezt a nótát:

Sirva kel az ajkamon az ének,
A szívemben mintha temetnének.
Ijátok rá majd a koporsómra!
Őszi rózsá, fehér őszi rózsá.

Azután többet nem látta soha senki sem.
Csongor.

hogy van, aki hallgatja. — Tudja bácsi, sirtam és már sokat, mióta férjem rabja vagyok. Férjem nem szeretem, szüleim kényszerítették hozzá, pedig goromba ember, semmi lelke nincs, az nem tud érezni . . .

Az öreg megsimogatta a sápadt nőt és miután szépen elbucszott tőle és megköszönte jószívűségét, elhagyta az őr szerény gunyhóját és ment egyenesen Géza sírhalmához, reá borult és keservesen zokogott.

* * *

Most még szebb volt a sírhalom. Az őszi-rózsák sokkal szebbek voltak, minden virág oly kedves, oly édes volt, mióta könyek áztatták gyökereiket. Lidi minden nap kiment a temetőbe és mindannyiszor meglocsolta kedves virágait . . . Sokat szenvedett. Nagyon fájt neki, hogy őmiatta Gézát most sir fedi.

A fájdalom lassan emésztette, napról-napra halványabb és szomorubb volt. Férje többször találta sírva, ha haza jött, s mindannyiszor kérdőre vonta, rossz hangulatáért, de Lidi mindig mást válaszolt.

Egy napon Kojóri ur megtudott egy á uló szájból mindent s szép nejét a goromba ur, hűtlenség vádjá alatt magától elküldé.

Lidi nem ment messzire. Kiment a temetőbe, ott keresett balzsamot most már két fájó sebére.

Még minden néma volt, még alig kezdett foszladozni az ég homályos fátyola, még a hold is látható volt a sűrű égen, amidőn már az öreg őr künn járt a temetőben. Mászált egyik sirtól a másikhoz, nézegette őket, egyszerre azonban, amint Lidi kedvelt sírhöz ér, kit pillant meg ott? Lidi ez! fekete gyász ruhába ott nyugszik a siron a virágok közé hajtvva fejét. Az öreg próbálja kelteni, hogy talán elaludt, de bizony a nő nem mozdul, mert boldog. Meghasadt a szíve s lelke, most már az Istennél jár. Most már látja ismét Gézát, most már az övé.

Az öreg látja, hogy a szép asszony halva van, köny csordul szeméből, s csak annyit mond: ti, ti — boldogok.

Vége

Városi Gizike.

Az érsek Martonoson. Városey érsek ma, csütörtökön Martonosra érkezik a bérmlási szentsegek kiosztása végett. A népszerű főpapot meleg fogadtatásban részesítik.

Az apatini egyházkerület esperessévé, mely dr. Steecznek kanonokká történt kinevezésével üresedett meg, Nágel Máté militicsi plébánost nevezték ki.

Kölcsonös áthelyezés. Az igazságügyminiszter Szabó István tokaji és Gász János zombori járásbírói irnokokat kölcsonösen áthelyezte.

Névváltoztatás. Till Kálmán gádori illetőségű szilági lakos vezetéknevét Timár-ra változtatta.

Egy nagybirtokos hirtelen halála. Löbl Mór ujszivácsi nagybirtokos és megyebizottsági tag, hétfőn a lugosi vasutállomásnál, családja körében várta a Szeged felé menő vonatot. Hirtelen rosszul lett, s szívszélhűdés következtében nyomban meghalt. Elhunyt Szivácson kinos megdöbbenést kelt.

Omorovicza—Kossuthfalva. Omorovicza község képviselőtestülete elhatározta, hogy megkéri a belügyminisztert, hogy a község nevét Kossuthfalvára változtathassa.

A palánkai polgári iskola köréből. A válás- és közoktatásügyi miniszter áthelyezte: Kardos Ignác palánkai polg. isk. igazgatót a hatvani polg. iskolához, Miklós György és Miklósné Gallov Lujza polg. isk. tanárt, illetve tanárnőt a pozsonyi állami polg. iskolához, Zakkay Aladár polg. iskolai tanárt igazgatói minőségben Hatvanból Palánkára és Tolnai János rend. tanárt Kőszegről Palánkára.

Leköszönt aljegyző. Rózsa Dezső apatini községi aljegyző erről az állásáról leköszönt.

Pénzügyminiszteri kinevezés. A pénzügyminiszter Havas Gyula bajai lakost ideiglenes minőségben díjtalan m. kir. pénzügyi számgyakornokká a brassói pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez nevezte ki.

A topolyai adóhivatal megvizsgálása. Popp György zombori pénzügyigazgató a napokban megvizsgálta a topolyai kir. adóhivatal ügykezelését. Mindent rendben talált.

A topolyai kath. kör augusztus 5-én táncestélyt rendez a Csernyus-féle nagyvendéglőben.

Házasságok. Kolisch Sándor ófuttaki állatorvos eljegyezte Stein Juliska kisasszonyt Ófuttakról.

Ehrenwald Ernő budapesti kereskedő eljegyezte Steinfeld Irma kisasszonyt Dunagálosról.

Az érsek és iskolatársai. A kalocsai főgymnáziumban negyven év elő 32 ifju tett érettségit, köztük az intézet egyik legjobb tanulója Városey Gyula dr. érsek. Az egykori osztálytársak július 20-án összejövetelt rendeztek Kalocsán. Az összejövetelen a következők jelentek meg: Visky Károly közjegyző, Obecse. Reichl Ignác postafelügyelő, Budapest. Kuts Endre plébános, Csoply. Turnovszky Rezső ny. bacsordasi plébános. Faragó Károly csanádegyházmegyei plébános. Volkmann Mátyás postafőtiszt Budapest. Fodor Béla dr. orvos, Rimaszombat. Gregorics Mihály plébános, Fajsz. Kupferschmidt János postafőtiszt, Budapest. Paril József, tolnai jegyző. Kimentették magukat: Almásy Géza cs. és kir. kamarás volt főispán. Rapcsák Imre váci orvos. Korniss ügyvéd, Pákolicz plébános és Draskovics orvos. Ugyanezen napon volt találkozója azoknak, akik 20 év előtt fejezték be tanulmányukat Kalocsán. Megjének: Bobár Miklós fővárosi hitoktató. Demsa József csengődi lelkész. Forster Zoltán tolnavármegyei jegyző. dr. Freund Manó fővárosi ügyvéd. Hanauer Jenő fővárosi mérnök, felső ipariskolai tanár, dr. Iványi Ernő fővárosi orvos, Kersch Mihály szabadkai hitoktató, Korniss Boldizsár bihari szolgabíró, Löwinger Armin fővárosi mérnök, Menczer Rezső temesvári albiró és dr. Horváth Győző kalocsai érseki iradaigazgató. Mindkét korbeliek reggel a jézustársaságiak templomában szent misét halgatott, melyet az érsek mondott. Azután volt tanárjaikat látogatták meg. Az érseknek és osztálytársainak már csak két volt profszora van életben, P. Tóth Mike és P. Molnár László. Dében az érseki kastélyban ebéd volt, mely alatt a viszontlátás örömei közvetlen szépségű formákban nyilatkoztak meg. Többen voltak, kik negyven évig nem látták egymást. Az érsek két beszédet is mondott. Ebéd után a társaság az érseki parkban lefényképezlette magát, majd előkerült az érsek diákkori arcképe, amelyen csizmába, zsinóros magyar ruhába van öltözködve. Akkoriban így jártak a kalocsai diákok.

A szabadkai vasuti hivatal köréből. Hononay szabadkai vasuti főellenőrt Aradra állomásfőnökké nevezték ki.

A zentai közbvágóhid. A földmívelési miniszter sürgősen átirta Zenta városához, hogy a közbvágóhid terveit és költségvetését 60 napon belül Breier Albertnek, a fővárosi közbvágóhidak főállatorvosának felülbírálat végett küldje be, egyben a már meglévő tervet pároló készületekkel és egyéb szükséges bővítésekkel lássa el, az előirányzott költségeket pedig a lehetőség szerint szállítsa le. Mivel a mérnöki hivatal a most folyó nagy munkák ellenőrzésével annyira el van foglaltva, hogy a közbvágóhid tervét és költségvetését a kívánt időre elkészíteni képtelen, a közbvágóhid kérte az alispánt, hogy a határidőt 1907. január végeig hosszabbítsa meg.

Bucusi Kishegyesen. Kishegyesen július 29-én tartották meg a szokásos Anna-napi bucsut. A környék minden községéből tömegesen jöttek az emberek s így nagy adás-vevési forgalom volt.

Földrengés Palánkán. Palánkáról jelentik, hogy július 28-án délután néhány másodpercig tartott földrengés volt.

Amerikából vissza. Néhány bácskai újság nagy lelkesléssel folyton olyan közleményeket ír a kivándorlásról, melyek sokakban azt a reményt táplálják, hogy Amerikában tejbén-mézben fürdenek az emberek, s így itt hagyják ezt a szép magyar földet. Hogy milyen szerencsétlenség éri a kivándorlókat, azt szomorúan bizonyítják Barna János, Kis Deszkai János, Sima Antal, Treztkó István, Varnyu Gyura, Budai Jóska, Börcsök Lukács, Kókai Kati, Bakos Miska, Bakos Roza, Kis Péter, Csabi Miska és leányai, Porteleki János és leányai stb. obecsei lakos, a kik szintén felültek a csábitóknak, elhagyván hazájukat, Amerikába vándoroltak, de akik most éhesen, nyomorogva, teljesen lerongyolódva jöttek vissza. Minthogy a pénzük kifogyott, Amerikában pedig kenyeret se kaptak, tolonczozással kerültek vissza. Sokféle, égbekiáltó amerikai borzalmasságot beszélnek el.

A Csantavéi Sport-Egylet f. hó 22-én — mint levelezőnk írja — szép számú vidéki közönség előtt tartotta első bemutató házi versenyét. Az egyesület méltán büszke lehet az elért eredményekre. I. Kerékpár. 4 induló közül I. Ba-

kos János. II. 100 yardos futás. 6 induló. 1. Perndl Adorján. 2. Vidákovits Menyhért. III. IV. Sulydobás. 5 induló. 1. Perndl Adorján. 2. Basch Bandi. V. Távolugrás. 4 induló. 1. Perndl Adorján. 2. Vidákovits Menyhért. VI. Összetett verseny. 7 induló. 1. Basch Bandi, 2. Vidákovics M. VI. 60 m. futás, középiskolai tanulók versenye. 1. Roder Oszkár. 2. Merkler Márton. VII. Magas ugrás. 1. Petkov Dániel. 2. Holtversenyben Rónai Zsigmond és Szokola Gyula. VIII. 120 yardos futás (akadályverseny.) 1. Basch Bandi. 2. Vidákovits M. 3. Rónai Zsigmond. Verseny után táncmulatság s bankett volt a vidéki vendégek tiszteletére, mely jó bácskai szokás szerint másnap reggelig tartott. A Szabadkai Sport Egylet Matkovits, Tary és Kutly urakkal képviseltette magát.

Halálozások. Id. Birkás Lajos, Szabadka város ny. tanácsnoka július 29-én, több heti kínos betegeskedés után, 56 éves korában meghalt. Kedden temették a lakosság óriási részvételével. A család ezt a gyászjelentést adta ki: Alulírottak lájdalommal jelentjük, hogy Id. Birkás Lajos nyugalmazott városi tanácsnok, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatás felvétele után f. hó 31-én d. u. 5 órakor élte 56-ik évében jobblétre szenderült. Lelke üdvéért az engesztelő szent mise áldozat f. hó 31-én d. e. 9 órakor fog a Szent-Teréz egyházban az Urnak bemutatni.

Hült teteme f. hó 31-én d. u. 4 órakor fog a gyászszobából I-ső kör, Bem-utca 167 szám alól a bajai temetőben lévő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni.

Szabadkán, 1906. évi július hó 29-én. Özv. Birkás Lajosné sz. Rudics Maria neje, Mariska, Lajos gyermekei, Özv. Vojnics Antalné, Birkás Teréz, id. Gatty Györgyné, Birkás Anna, Birkás József, Birkás Dániel testvérei és nagyszámú rokonai. Áldás és béke poraira!

Malesevičs Ivánka zombori szerb tanítónő 27 éves korában meghalt. Eihunyta széles körökben nagy részvételt kelt.

Ujabb vasuti tervek Bács megyében. Ujabb a következő két vasutvonalra kérték és kapnak előmunkálati engedélyt: Dr. Helebrandth János budapesti ügyvédnek *Kiskunmajsától Szabadkáiig* vezetendő 0 70 m.-res keskeny vágányu, gőzmozdonyu, esetleg motoros üzemű helyi érdekű vasutvonalra, továbbá *Biró József* budapesti mérnöknek *Ada* melletti tiszai hajóállomástól kiindulva, *Tornyos-pusztá* érintésével *Bács-topolya* állomásáig és e vonalról kiágazólag *Tornyostól Csantaverig* vezetendő 0 70 m.-res keskeny vágányu, gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra. Mi nagy barátjai vagyunk a vasuti hálózat kibővítésének, de csak akkor, ha az a megye érdekeivel összhangban van. Már pedig az utóbbi vasutra semmi szükség sincs, mert azon a tájon a műút kiépítése befejezett dolog. A vármegye ennek a vasutnak a kiépítéséhez anyagiilag hozzá nem járulhat. Kíváncsiak vagyunk, hogy e vasuti terv érdekében miféle megyei tényezők működnek közre. Majd utána járunk, hogy erre az ügyre egy kis viláosságot derítsünk.

Fizetésemelés Zentán. Zenta város közigyelése a tisztviselők fizetését fölemelte. A fizetésekként alakultak meg: A főügyész, főorvos mérnök és 3 jegyző fizetését 800—800 koronával; A számvévo, alszámvévo, alkapitány, földadónyilvántartó, rendőrfogalmazó, házipénztárnok, adópénztárnok, két pénztári ellenor, másodorvos, levéltárnok és 5 adótárnok fizetését 600—600 koronával; A közs. bíró, gazd. fogalmazó, adópénztári tiszt, belrendőrbiztos fizetését 400—400 koronával; A közs. bírósági végrehajtó fizetését 300 koronával; A városi bábák fizetését egyenként 260—260 koronával; A polgármester ajtósának fizetését 240 koronával; A rendőrök fizetését egyenként 120—120 koronával.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara titkára, Perjessy László most látogaja a bácskai ipartelepeket. A napokban Kulán, Szabadkán és Baján volt, ahol a kereskedelmi és ipart érdeklő mindennemű jelenséget alapos tanulmány tárgyává tett. A jeles útkar mindenütt szeretettel fogadták.

Egy halász halála. *Krámer Frigyes* apatini 67 éves halász a napokban csónakázás közben a Dunába esett, ahol halálát lelta.

Földrengés Ujvidéken. Ujvidéken július 26-án a déli órákban földrengés volt.

Vizbelettek. Csurogról írják lapunknak: Végzetes szerencsétlenség történt múlt hó 30-án délután 6 óra tájban a csurogi holt Tiszánál.

Kollár András „Maris” és Vivliós Zsiván „Java” nevű 8—8 éves leánykaja együtt fürdött. A gyermekek lubiczkolás közben mind messzebbre me részkedtek a holt Tiszába. Veszítükre. A holt Tiszára: mély és a gyermekek uszni nem tudván, belefulltak. A partról látták a küzködő gyermekeket, utának ugrottak, de a gyors segítség is megkéselt. Már csak holttestüket vonszolhatták partra.

Tűz Zsablyán. Múlt hó 29-én hajnali 3 órakor nagy harangzúgás és lövöldözés riasztotta fel álomból a zsablyaiakat. *Marity Nova* földmives háza kigyulladt és teljesen leégett. A kár — mint levelezőnk írja — mintegy 1000 korona.

Veszeltség Zsablyán. *Romy Imre* járási m. kir. állatorvos múlt hó 30-án egy nagy hajszá után lefűtött ebben a veszeltséget megállapította. A veszett állat előzőleg két asszonyt és több kutyát mart meg.

A garai fogművész. *Jäger Márton* garai borbélyhoz a héten beállított egy német gazda, hogy fáj az odvas fogja, huzza ki. A borbély hozzálatott a nehéz munkához és félóra izzadás után sikerült is az odvas fogat eltörni, a foghúst és a szápadlást megsérteni. A botrányos dolog tudomására jutott a községi orvosnak is, ki az orvosi tudományba belekontárkodó borbély ellen a feljelentést a bajai bíróságnál megtette.

Buzalopások. *Fratricsevits János* és *Szabó Simon* kishegyési lakosok kárára — mint levelezőnk írja — földjükről ismeretlen tettesek gabonát loptak el és pedig *Fratricsevits* kárára 11 kereszt, *Szabó Simon* kárára pedig 7 kereszt buzát. A b. csfeketehgyi csendőrség a nyomozás során kiderítette, hogy a tettesek *Kovács Mihály* és *Torma József* ki hegyesi lakosok. Ellenök a feljelentést megtették.

Pálinka helyett marólugot ivott. A napokban *Doboka István* zentai tanyai gazda elküldte bérését, *Váradi Albert* a pinczebe, hogy hozzon fel valamit. A mint a bérés lement, egy hordó tetjén pálinkás forma üveget pillantott meg s a nélkül, hogy megszagolta volna, felhajtotta s jó nagyot huzott belőle. Pálinka helyett azonban zsirszóda volt benne, a mi a bérés belső szervezeteit cszegettette. Gazdája bevitte a városi kórházba, de felgyógyulásához kevés remény van.

Öngyilkos leány. *Szabó Roza* 18 éves kulai leány f. hó 26-án délelőtt öngyilkossági szándékból a *Ferencz-csatornába* ugrott. Célját el is érte, mert dűzára s golyókiállításnak, a hullámok hamarosan elnyeltek és holttestét csak hosszas keresés után sikerült a halásznoknak kiemelni. Tettének oka ismeretlen.

Szerencsétlenség a cséplőgépnél. *Birkás Antal* 18 éves sebesicsi legény szombaton a szálláson a cséplőgép tolatásnál volt elfoglalva. Toalatás közben a gép kereké lábára gurult s ballabának ujjait egészen összezsuzta. A sebesültt hozzártatózó a *Mária Valéria* kórházba vitték be.

Megtámadott rendőrök. *Topolyán* — mint levelezőnk írja — a paraszt legényeknek már nem elég, ha egymást elverik avagy összeszurkálják, hanem újabbban a rendőröket támadják meg és azokat akarják összeszurkálni és lefgyverezni. Így történt július 22-én A *Rind Máté* féle korcsmában borozgatott *Brindza Tamás*, egy híres verekedő, a kihez később *Blahó József* és *István* szintén verekedésükről híres legények csatlakoztak. *Brindza* el kezdett kötekedni, a mit látva az öt felügyelő két rendőr *Szatmári József* és *Kovács Antal*, *Brindzát* felszólították, hogy távozzék. A két *Blahó* ezt hallván, megtámadták a két rendőrt, akiket lefgyverzni és megszurkálni akartak, de ezek nem igen ijedtek meg, hanem a két *Blahó* kidobtak a korcsnából s ellenök a följelentést megtették.

A bácsalmási járásbíróság új vezetője. A *Németh Imre* áthelyezésével megüresedett bácsalmási járásbírói állásért nagy volt a túlekedés. *Dr. Funták Gyula* aljárásbíró, aki már 20 25 év óta tölti be ezt az állást s aki gyakran kijelentette, hogy a bácsalmási járásbírói álláson kívül mást el nem fogad, minden követ megmozgatott, hogy célját elérje. *Protegeje, Lázár Pál* teljes erővel érvényesítette befolyását, hogy kinevezessék. Illetékes h. lyen hivatkozott *Funtáknak* nagy politikai érdemeire, nevezetesen hogy egész életét a függetlenségi pártnak szentelte. Az igazságügyminiszteriumban azonban nem politikai tevékenység volt a döntő, hanem a szakképzettség, a judikatura nagy érdeke. Ily szempontból a választás *dr. Hetényi Pál* bajai aljárásbíróra esett, akit *Rajk Aladár* bajai képviselő ajánlt melegen a miniszternek és az államtitkárnak. *Hetényiben* sokat nyer az almási igazságszolgáltatás.

Tűzifa szállítása az ujvidéki törvényszék részére. Az ujvidéki kir. törvényszék, ügyészség, járásbíróság és fogház tűzifaszükségletére a f. e. július 24-én tartott árlejtésen *Wolt* és *Trostler* (Ujvidék) mintként 9 kor., *Ernst János* és fia (Ujvidék) szintén 9 koronával tett ajánlatot. Ez utóbbi czég bizatott meg a szállítással.

Egyházmegyei közgyűlés Baján. Az alsó-baraunya-bácsi ev. rel. egyházmegye évi rendes közgyűlését *Szabó Péter* esperes és *Oseh Ervin* egyházmegyei gondnok ketős elnöklété alatt augusztus hó 14-én és 15-én Baján fogja meg tartani.

Korcsmárosok egylete Szabadkán. A szabadkai korcsmárosok egyletet alakítottak. Elnöke *Szuvajcs Obradol*, alelnök *Köcké Perge* és *Grósz* vendéglősök, ügyészsze *Pezkovits Lukácsot*, titkára *Acs Jenő* választották meg.

Kotrógép Zentán. A földmivelési miniszter értesítette Zenta városát, hogy az összedölt hid maradványainak összeszedése vegit kotrógépet küld Zentára. A munkálatok költségeit azonban a város fizeti.

A szabadkai tü. vény zék irodaszük egylete. A szabadkai tü. v. v. v. elnöke *Julius 23-án* tartott árlejtést az 1907. évi iroda- és anyagszerek szüksegetlenek beszerzése végett, mely a kalommal *Dona Dome* és *isa* (Budapest) 3475,90 kor., *Heumann Mór* (Szabadka) 3141,10 kor., *Wilhelm Samu* 3136,01 kor., *Krescsy A. Nándor* (Szabadka) 3105,95 kor. és *Galtzenstein H.* (Budapest) 3007 kor. 10 fillettel tett ajánlatot. A szállítást *Galtzenstein H.* nyerte el.

Letartóztatott kereskedőseged. A szabadkai rendőrség kedden letartóztatia *Leck Antal* bajai kereskedősegedet, akit a bajai rendőrség hatóság ellen elkövetett erőszak miatt körözött.

A zombori tisztviselők fogyasztási szövetkezte. Legközelebb megalakul a zombori tisztviselők fogyasztási szövetkezte. A mozgalom vezetői hétfőn értekezletre jöttek össze, melyen többek tolszólataiára elhatározták a szövetkezet létesítését. A szükséges intézkedések megtételevel *Vérsesi Karolyt*, dr. *Radvány Ferenczet* és *Racz Somát* bízták meg.

Tűzek Ómoraviczán. *Omoraviczán* — mint levelezőnk írja — *Meszaros János* földmives háza eddig ki nem derített okból kigyulladt s a kamrában elhelyezett gazdaság eszközökkel együtt leégett. A kár 650 koroná, mely összeg biztosítás révén megterült. Ugyanaznap kigyulladt *Onodi Balint* lakháza is, mely a padláson elhelyezve volt gabonával együtt a tárgyak maraleka lett. Ez a kár is megterült, mert szintén biztosítva volt.

Megmarta gyermekek. *Topolyán* — mint tudósítónk írja — *Kiss János* kutyája megveszett. Ebben az állapotban megmarta az abban a házában lakó *Janka* aljárásbíró kutyáját, mely szintén megkapta a rémsz. bajt. Ez a veszett eb megmarta az aljárásbíró 5 és fél éves fiát, és ennek *Varga Katalin* nevű kis dajkáját, valamint egy *Szikora Lajos* nevű gy. t. M. Mind a három gyermeket Budapestre, a *Pascur*-mezetre szállították beontas végett.

Az ujvidéki Takarékpénztár egy korábbi közigyelési határozat alapján részvénytőkéjének 800.000 koronáról 1 millió koronára való felemelést határozta el, 500 drb 400 koronás új részvény kibocsátása által és a felügyelő-bizottságba új tagokul *Ostereicher Samu* dr. t., *Gilming Karolyt* és *Kovács I-t* (mindannyi a Budapesti Lipótvárosi Takarékpénztár tisztviselője) választotta be. Az igazgatóság az új részvényeket egy, a Budapest Lipótvárosi Takarékpénztár rt. vezetése alatt álló konzorciumnak adta el, jóformán ismeretlen feltételek mellett; a 400 korona névértékű 7% ot jövedelmező részvényeket, h. szerint 525 kor. árfolyamon. Az e tárgyban június 14-én tartott rendkívüli közgyűlésen hozott határozatot a részvényesek egy csoportja, mely az intézet vezetésével hosszabb idő óta nincs megelégedve, bírói uton megtámadta, kérve a közigyelési határozatnak valamint a már ezen alapon kibocsátott részvényeknek megsemmisítését.

Márvány ipar kőfaragó rt. (Szabadka) czég alatt Szabadkán részvénytársaság alakult 100,000 kor. alaptőkével (5000 drb 200 koronás névértékű részvény). A társaság átvette *Lówy Mór* szabadkai sírkőraktáros kb. 60,000 kor. értéket képviselő üzletét, melyet gépüzemmel kibővíve nagyobb arányokban fog tovább vezetni.

Vasárnapi mulatság *Lesevits Pál* pacséri lakós a vasárnap delelőt a templom helyett a korcsmában szokta töltetni. Július 22-én is így tett. Addig ivott, míg teljesen elázott; ily állapotban ütlegelni kezdte a Pornity testvéreket, a kik úgy elbántak a jökedvű *Sesevits*-csel, hogy sulyosan sérült állapotban vitték haza.

Mulatság Jánoshalmán. Jánoshalmán július 29-én a fiatalság táncmulatságot rendezett, mely minden tekintetben jól sikerült.

A teketehegy palánkal vasut legutóbb tartott közgyűlésén — az igazgatóság javaslatára elhatározták a baja zombor-ujvidéki vasuttal való egyesülést. Az ülésen, melyen *Lutinóvits* Pál elnökölt, jelen voltak: dr. Polezsenszky Gyula, Földeák Vilmos, dr. Schober Béla, dr. Hollán Ernő keresk. min. titkár, *Mezey Sándor* ügyész, *Enyedy Béla*.

Bírsággal sujtott városi képviselő. Zenta város legutóbbi közgyűlésén *Döme Ferencz* városi képviselő oly renitens viselkedést tanúsított, hogy a h. polgármester több ízben rendreutasította; s mivel ez sem használt, a közgyűlés, a főügyész indítványára, széksértésért 10 korona bírsággal sujtotta.

Ijúsági estély Adán. Szép mulatság zajlott le július hó 22-én Adán az „Erzsébet-szálló” dísztermében. Az adai ijúság a legnagyobb törekvéssel áldozta fel szünetét, hogy egyrészt anyagi sikert biztosítson az önk. tüzoltó-testületnek, másrészt minél nagyobb legyen az adai közönség erkölcsi haszna. Mindkét czélnek derekasan megfeleltek. A műsor kevés számú, de annál válogatottabb pontjai a legkényesebb igényeket is kielégítik. *Czabafy Jenő* és *Buballa Ignác* kétös hűgedűjátéka igen tejszett. A második pont monológ volt, előadta *Abrahám Nándor*. Úgyes előadóképessége, pompás humora szünni nem akaró kacagásra bírta a közönséget. Harmadik számul *Szigligetinek „Liliomfi”* című bohózata következett. A darab és humoros kacaglató részének kidomborításáért az érdem *Katona Imrét* és *Zórád Jánost* illeti (*Liliomfi* és *Szellemfi*). A hölgyek közül Erzsike szerepében *Zsohár Ilonka* k. a. ügyeskedett. Méltó partnere volt *Bubala Ignác* (Gyuri pinczér) Táncmulatság után felejthetetlen mozzanat volt az a pillanat, a midőn a vidéki vendégek a Hymnus fenséges melódiáját énekelve, az adai diákság kedves köréből el-távoztak.

A vigyázatlanság áldozata. Az Ujvidékkel szomszédos Kameniczaról jelentik: Megrendítően szomorú esemény színhelye volt szerdán este a kameniczi kikötőállomás. Z. K. előkelő zombori uriaszony 4 éves kis fia, a kivel mint fürdővendég időzött Kameniczan, játszadozott a hajóhídon, kicsuszott és a vízbe esett. A megrémült anya hangos segélykiáltására többen futottak a partra, legtöbbnyire nők, de a kik uszni nem tudván, segélyt nyújtani nem tudtak. A máskor élénk kikötő kihalt volt és így szerencsétlenségre nem volt senki a közelben, a ki a habokkal küzködő szegény gye mekét megmenhette volna. A nagy lármára kirohant a közeli Riparia vendéglőből egy kameniczan nyaraló orosz tiszt és a vízbe ugrott a gyermek után de már késő volt, mert a hullámok elnyelték a kis holttestet. Az eset tragikumát fokozza, hogy Z. K. asszony kegyeletből jött Kameniczára nyaralni, ugyanis itt van idősebb fia eltemetve, a ki a kameniczi kadétiskola növendéke volt és a mult évben elhunyt. A kegyetlen végzet úgy hozta, hogy ugyanazon helyen vesztse el ifjabb gyermekét is. A tragikus eset nagy részvétet keltett a fürdővendégek között. Mondják, hogy a gyermek megmenthető lett volna, ha a hajóhid mellett a szokásos mentő-csónak ott lett volna, a csónak már hosszabb idő óta hiányzik.

A mulatság utójátéka. Még az év elején történt, hogy egyik *bajaszentiváni* kocsmában több legény mulatott. Amikor elérkezett a záróra, felszólította a kocsmáros a vendégeket a távozásra. E is ment mindenik, csupán hárman, *Racsman Sándor*, *Huber József* és *Pauck János* nem akartak távozni. A kocsmáros elpanaszolta ezt az éppen arra járó községi esküdtnak, *Polyák Mátyás* és *Ivity Mátyás* pénztárosnak. Ezek felszólították a legényeket, hogy menjenek csendben haza. A legények ahelyett, hogy a szóra hajlottak volna, neki estek a két hivatalbeli embernek és úgy helyben hagyták, hogy hetekig nyomták az agyát. Ez okból állottak mult hó 26-án a bíróság előtt a duhajkodó legények, — amikor is a bíróság elítélte *Pauck Jánost* 3 havi fogházra és 5 napra átváltoztatható 100 koronára, *Racsman Sándort* 2 hónapi fogházra és 40 koronára és *Huber Józsefet* 1 hónapra és 20 korona pénzbírságra.

Brutális háziszolga. Ujvidéken *Groszdanics János* háziszolga szóvitába keveredett gazdájával, *Lafőr Miklóssal*, a *Fehér Ökör* vendéglő tulajdonosával, miből kifolyólag *Lafőr* felmondott a feleselő háziszolgának *Groszdanics* ezért bosszút esküdött gazdája ellen s megleste az esti homályban a vendéglőst. A mitsem sejtő ven-

déglős kiállott a kapuja elé, mire *Groszdanics* hátulról támadta meg, s *Lafőrt* bal, felső és alsó karján késével megsebesítette. A helyszínen megjelent rendőrség a késelő háziszolgát bekísérte a rendőrségre.

Ritka hal-fogás. *Czupr es* János palánkal halász a napokban egy 84 klgrammos harcsát fogott. A halat kilogrammonként 1 kor. 20 fillérjével árusította.

Életmentés. Obecsen a szabadban való fürdőzésnek majdnem áldozatául esett csütörtökön két fiatal leányka. *Budai Teréz* és *Verona* leányok lementek a Tiszára, hogy a nagy hőségben a Tisza hullámaiban keressenek hűsülést. Vigan lubiczolt a két testvér, amikor az egyiket elsodorta a víz árja. Segélykiáltására a testvére utána kapott, de őt is elkapta az ár úgy, hogy egymást átölve már-már elvesztek a habokban, a mikor az arra gabonát hordó *Hadnagyev Nikola* utána vetette magát és szerencsésen elkapta a már harmadszor felbukó leányokat és a partra vonszolta őket.

A Palánkal Torna-Club a napokban sikerült versenyt rendezett. A távugrásban 6 méter, a magas ugrásban pedig 1 80-100 méter volt a legnagyobb rekord.

Vesztett kutya által megmarrt gyermekek. *Omoraviczan* a napokban — mint levelezőnk írja — egy kóbor kutya betévedt *Ungár Pál* földbirtokos szállására s ott *Facsar Mihály* 7 éves, *Banai János* 10 éves és *Horváth Julis* 9 éves gyermekeket megmarrta. A vesztett kutya által megmarrt gyermekeket a budapesti Pasteur-intézetbe szállították.

Bácskai karczos

A karlóczai pátriárkáról azt írta az ujvidéki *Határőr*, hogy legközelebb fölmentik állásáról.

Laptársunk ezzel a hírrel bizonyosságot tett arról, hogy nem igen éber *határőrözője* a jólétesültségnek és alaposságának.

Báró Vojnits István azt mondta egy gazdaértekezleten, hogy a munkásokkal úgy kell megkötni a szerződést, hogy azoknak megélhetése biztosítva legyen.

Furcsa ember ez a *Vojnits báró*. Ahelyett, hogy bankot alapítana, viczinális vasutakat építene, inkább a nép megélhetéséről gondoskodik. Látszik, hogy nem ismeri a mostani közéleti divatot.

Vidakovich Miklós plébánost az érsek *palánka* esperessé nevezte ki.

Ellenségei annak idején hiába támadták, hiába mondták, hogy nem jó pap, ő azért mégis átjutott az előléptetés *palánkján*.

Szintársulat Hodsághon. Hodságon megtelepedett *Sondó Márton* szintársulata.

Amikor a társulat a községbe ért, a lakosság így kiállott föl:

— Die Komedianten san schon do.

Nagy por Palánkán. A „*Bácskai Hírek*” című palánkai ujság panaszként említi, hogy ott nagy a por.

Nem csoda. Hiszen egyes ottani emberek folyton port hintenek a közönség szemébe.

A palánkai polgári iskola igazgatóját, *Kardos Ignácot* Hatvanba helyezték át.

Furcsa, hogy éppen akkor távolítják el a jeles igazgatót *Palánkáról*, amikor ott legjobban van szükség — *kardos* legényekre.

Furcsa papi áldás. *Ginder Ignác* urnő Obecsen 1800 koronát adott egy mellékoltár céljaira. *Kovács Ferencz* plébános e nemes tettet nyilvánosan megköszönte s többek közt ezt mondta: „Áldja meg az Isten önagságát, ahol egyet lép...”

Vajjon nem e *Rebneuchen Czuzesbeiser*-féle áldás ez? Mert tudunkkal az emberek nem egyet, hanem rendszerint többet lépnek

Egy leköszönt jegyző. *Rózsa Dezső* apatini aljegyző leköszönt az állásáról.

Csodálatos, hogy az aljegyző ur éppen most köszön le, midőn az apatini állapotokat néhányan olyan nagyon *rózsásnak* találják.

Ujvidéken földrengés volt állítólag. Bizony nem csoda, hogy annak láttára, ami az ujvidéki közéletben most véghoz megy, a föld is megmozdul.

Az apatini képviselő, gróf *Hadik* — hír szerint — leköszönt a mandátumról. A függetlenségi párt újból *Márkovics* törvényszéki bírót lépteti föl.

A jó urak tehát már *kövicsolják* az utat a mandátum felé.

Közgazdaság.

Az idei komlótermelésről és értékesítéséről.

1. A komlótökek telelése általán jó volt, erőteljes dugványok is voltak szedhetők s csak kis részben hírlik panasz, hogy a tőkék 2-5% át pótolni kellett.

2. A tavaszi időjárás megfelelő lévén, a komlóindák is hamar fejlődtek, így a jelen pillanatban tetőt ért a komló s a kivirítás általános.

3. A nyár elején váltakozó esős időjárás következtében az ország legtöbb komlóskertjében kielégítő a fejlődés, 15-25 mellékíndát lehet megolvasni, s a lomb is egészséges. A helyenkénti tulságos esőket is megsínlette a komló, s ha pl. a Dél-Bácskában s a Küküllővölgyben nagyobb pásztában járt jég le is törte az első hajtásokat, a felmelegedett időjárás s helyes gondozás következtében — a legfelső mellékíndát névelvén vezérindának, az oly gyorsan nőtt fel, hogy elegendő mellékíndát is eresztett, melyen ma már szintén látszanak bimbók. Mindenünnen tehát örvendetesen jónak jelentik a komlóskertek állását.

4. Az általános képtől eltérőleg Háromszék némely helyein mégis elmaradtak a tőkék a nedves hideg időben: de ezeknek szeptemberig még van idejük a fejlődésre; más helyeken a jégverés és szélvihar tetek 15-20 százalék kárt, állati kártevésről vagy penész bajról alig van jelentés. Jó és jó közepes termés remélnék. Ujabb kerteket (*Szotyor*) s hozzá — telepítéseket (*Köröspatak*, *Árapatak*) mégis létesítettek e tavaszon.

5. Az alföldi keretekben a többféle előforgult jégkár dacára általán nagyon szépen fejlődött a komló, a korai fajtákon már tobozok vannak, a kései féleken bőséges a kivirítás. Mint már említettük, a helyenkénti szél s rovarkárt is szépen kiheverték az ültetvények. Károsítók közül a bo'ha nem ért reá kárt tenni, az esők lemosták, több helyen a komló-atka lépett fel, de aligha vesz erőt a növényeken! Mindenütt ezidőszerint jó termést remélnék.

6. A felvidéki komlóskertek vegyesen állanak: tehát közepesen s jól. Eddig nagyobb bajok nem igen voltak s a kivirítás csak éppen hogy megindult. Némely helyeken a sok hideg eső gátolta a felnövést, máshoz éppen ez okból penészbajok léptek fel — szórványosan.

6. A dunántuli keretekben ez évben is legkorábbi volt a fejlődés, bár itt is több mellékíndát nőtt, mint más évben; a kész tobozsedés már július hó közepén megindult s elég jó termésre van kilátás. E vidéken két uradalom ca 250 q, komlótermését előre eladta 200 koronán métermázsánként.

1906. július hó 28-ra érkező külföldi jelentések szerint egész Európában nemhogy javultak volna a komlóskertek, de megálltak fejlődésben vagy visszamaradtak. Mindenütt a hideg éjjelekre jövő forró napok, máshol hideg esők hátráltatják a növény fejlődését: az ilyenformán meggyengült komlótökeken hamar erőt vett a komlóbolha, legtöbb helyen a levélte'ü s ennek nyomán a korompenész, de sok a fehérpenész és a hernyók is pusztítják az éppen virágzásban levő komlót. Legkielégítőbb *Galiczia* és *Oroszországban* a komló állása, *Saaz* vidéken sok ültetvény alig bír virítani, *Fürstenfeld* (*Stájer*) vidéken egyenetlen a fejlődés, ugyanolyan a *bajor Spaltban* is, a közel *Hallertauban* javult a helyzet — de *Württembergben* (*Rottenburg*) még alig érte el a tetőt az *inda* a *Nürnbergből* is egyenetlen fejlődést jelentenek, a *belga Alostból* is rossz fejlődésről jött hír, s nagyon gyanusok az *angol* és *északamerikai* terméjelentések.

A komlóárkilátások a termelő szempontjából ilyenformán uapról-napra javulnak minden piacon

nagyon szivesen veszik a tavalyi termést is — bár lenne még! Nürnbergbe 50 kilónként: 65—70—75—85 márkát fizetnek. Saazban 100—120 koronát adnak tavalyi termésért. De még ez is javulni fog, s nem lehetetlen, hogy az első friss áru piacra lépése sem fogja megmontani a fenti árakat. Idei termés komlóüzletben most európa szerte az elővételi üzletek erőszakoltának. Történetek elővételek 200—210 korona a Dunántulon, *Bácskában* és Segesvár környékén is, sőt *Ujvidék*, környékén már lábon is ígérnek a zöldkomló mázsájaért! Ova intünk mindenkit, nincs értelme úgy sietni az eladással, mert 100 forintnál aligha lesz kisebb a komló ára, s a zöldkomló mázsánkénti eladással feltétlenül becsapódik a gazda. Minden komlótermesztési faktornak oda kell törekedni, hogy senki el ne adja most, se elővetelben, se zöld mázsában a komlóját, mert okvetlen csalódnai fog! Ha lehetne, közigazgatási uton kellene megakadályozni azt, hogy a kistermelőtől zöld termésben szedjék el a csehek idei termését. A régi szabály az, „akkor kell adni a komlót, mikor jól kéri” — mint az eladó leányt! s mégis pl. nagyobb termés tömegeknél az is legyen szabály, hogy a termés első részét az ősz eleji jó komló áralakulásnál, a második részt az október—november kulminációkor! De általában csak kész árut lenne szabad piacra adni!

A legújabb hír a Dunántulról és a *Bácskából*, hogy ott is fellépett némely mélyebb fekvésű kertekben a komlólevétel, s nyomában a korompenész: első helyen már szedik a termést, mert korai, de az Alföldön még nagy baj is lehet belőle. Még tudhatjuk, hogy komlótermésre ad előleget a segesvári komlószövetkezet, ugyan ott szerkesztenek majd heti komlópiaczi jelentéseket, míg a bácskai komlósegylet (Petrőcz) heti lapot ad ki az idényben: mindkettőre ajánlatos az előfizetés.

Csérer Lajos,
komlószakértő.

Lóverseny Kamaráson. A kamaráserdő gazdaközönség augusztus 18 án lóversenyt rendez.

A kulai országos vásárt e hó 5 én és 6-án tartják meg.

Szerkesztői üzenetek.

K. J., Szilágyi. Köszönjük a jóakaró sorokat. Ilyen jóleső dolgokról nem szoktunk megfeledkezni.

T. M., Komárom. Postára tettük a kívánt számokat.

T. Gy., Bácsbokod Postára adtuk.

M. M., Ursentiván. A fizetésiigézés kiutalványozása iránt már megtörtént az intézkedés. Az alispáni hivatal bizonyára haladéktalanul el fog járni, hogy a segédjegyzők az összegeket mielőbb kézhez kapják.

K. S., Ómorovicza. Ugyanezt üzenjük önnek is.

H. P., Kunbaja. P. elutazása napján is tul volt, de nagy sajnálatára már nem találta ott.

A. A. E. Budapest. Az egyiket mai számunkban adjuk.

D. Gy., Sátoraljaújhely. A bács megyei tanügyre vonatkozó egyéb közleményeit is kérjük.

Casino, Baja. Mi a „Bajai Hírlapot” tartjuk annak. Nemcsak élénken, hanem nagy szakavatottsággal és irodalmi jóízléssel is szerkesztett lap.

„Többet ér a pénz a csóknál.” Szent igaz, amit mond, de mégse közölhetjük, mert ahány leányolvasónk van, mind hajba kapna velünk. Már pedig „többet ér egy leány száz poetánál.”

Tulipán. Sorra kerül.

W. Gy. Ujvidék. B. főispán javaslata szerint történt. Megvárjuk a megfelelő alkalmat s akkor közölni fogjuk.

Levelező, Topolya. Hasonló dolgot mindenkor készséggel teljesítünk.

Csongor. Egyik közelebbi számunkban fog megjelenni. Hasonlókat gyakrabban kérünk Oltani eseményekről se feledkezzék meg.

P. L., Vörösmarthy-utca 45. Kérjük, látogasson el hozzánk 12—1 vagy 2—3 között.

T. L., Baja. Szerkesztőnk írta.

D. T., Ujvidék. Kálly Kornélia legutóbb a szatmári színtársulat primadonnája volt. A Népszínházban és a Magyar Színházban vendégszerepelt. Szabadkán legutóbb Kállai Jolán volt. A mi munkatársunk 2 év előtt vendégszerepelt Pesti társulatánál.

S. B., Szabadka. Ugyanzt üzenjük önnek is. Örövendünk, hogy tetszésével találkozott. Birjuk ígéretét, hogy dolgozataival gyakrabban keres föl bennünket.

L. T., Zenta. A panamakalapok 20—80 korona közt váltakoznak. Minél finomabb a fonása, annál drágább. A formát többnyire a kalapkereskedők adják meg.

„Üdülésre vágyom.” Szerencsés utat. Nem okvetlenül szükséges, hogy ezt versbe szedve, köz tudomásra adja.

D. K., Bpest. Óbecsén lakik. 17—18 éves. Jólestek az elismerő sorok.

Pallaslexicon

legújabb kiadásának 13 kötete, ajdonatuj állapotban

olcsón eladó.

Bővebbet

a „Bács megye” kiadóhivatalában.

Finom, tiszta, üde arcbrét legbiztosabban a „**Viktoria creme**” használatával lehet szerezni és fenntartani.

Egy tégely ára 1 kor. nagyobb 2 kor.

Ugyanaz nappali használatra teljesen zsirtalan 1 kor. és 2 kor.

Viktoria arcviz egy üveg 1 kor.

Viktoria puder fehér, rózsaszínben, egy doboz 1 k. 50 f.

Kaphatók: Szabadkán **Milassin Illés** gyógyszerárában. 15—20

A „LÓHERE” védjegyű

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb

foszforsavtrágya

az összes kalászos, lóhere, takarmány és kapásnövény, kertivetemény alá, valamint rétet és legelő, főleg komló és szőlőkre.

Ezen thomassalak hazánkban, a legutóbbi években eszközölt trágyázási kísérletek alkalmával, kizárólag kitűnő eredményt mutatott fel.

Csak a „Lóhere” védjegyű thomassalak származik a csehországi Thomasművekből.

A „Lóhere” védjegy kezességet nyújt az áru föltétlen tisztasága, idegen anyagoktól való mentessége és legnagyobb mérvű oldhatósága tekintetében.

Árajánlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvilágosításokkal készséggel szolgál a

— Bécs. —

Vezérképviselője Magyarországon

LÁSZLÓ MARCZELL, Budapest, VI. Teréz-körút 22.

5471 1906. tkv. szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Czordár Mária végrehajthatónak, Kovacs evics Márkó végrehajtást szenvedő elleni 200 kor. tőkeköveelés és járulékal iránti végrehajtsi ügyében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő, Bajmok község belterületén fekvő, a bajmoki 542. számú betétben A 1—2 sorsz 1537 és 1538 hrsz a. foglalt Kovacs evics Márkó és neje Maglity Lyuba nevének álló 97 n sz öl és 80 n sz öl területű szántó földre, lakkháza és udvarra a végreh. törv 156. §-ának d) pontja értelmében egészen az árverést 800 kor. ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte és hogy a fenébb megjelölt ingatlan az 1906. évi augusztus 13 ik napjának d. e. 9. órákor Bajmok község házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 80 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett

árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál való előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, 1906. évi május hó 9. napján.

Kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Massa, kir. tszéki bíró.

Vasuti menetrend.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7.22 órákor és délután 1.15 órákor.

Zomborból Ujvidékre reggel 2.25 és 6.51 órákor és d. u. 3.51 óra.

Ujvidékről Zomborba reggel 2.30 és 7.51 órákor és d. u. 1.30 órákor.

Zomborból Bajára reggel 6.45 órákor és d. u. 12.57 és 4.05 órákor.

Ujvidékről Titelre reggel 6.37 és d. u. 5.10 órákor.

Titelről Ujvidékre reggel 3.32 és d. u. 1 órákor.

Hegyes Feketehegyről Palánkára reggel 6.59, d. u. 3.03 és 7.47 órákor.

Palánkáról Hegyes-Feketehegyre reggel 3., 8.18 és d. u. 2.35 órákor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4.40 és d. u. 1.32 órákor.

Óbecséről Szabadkára reggel 4.10 és d. u. 1.10 órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor, 10.25, d. u. 2.02, 6.50 (gyors) és 7 órákor.

Zomborból Szabadkára reggel 4.40, 8.35 (gyors) 11.30 3.56 és d. u. 8.51 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 4.50, 10.30; d. u. 1.47 és 7.00 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 7.17, 10.40. d. u. 4.12 és 7.47 órákor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4.50, 9.45 és d. u. 4.25 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4.17, 9.15 és d. u. 5 órákor.

Budapestről Szabadkára reggel 7 (gyors) 7.15 és d. u. 1.55, 3.20 (gyors) 10.10 órákor.

Szabadkáról Budapestre reggel 5.05, 9.51 (gyors), 1.52, 6.37 (gyors) és 11.00 órákor.

Hatasról Bacsalmásra reggel 3.50, d. u. 12.05 és 6 órákor.

Bacsalmásról Hatasra reggel 3.51, déli 12 és d. u. 8.10 órákor.

Bacsalmásról Regőczerére reggel 6.16, d. u. 3 és 8.12 órákor.

Regőczeréről Bacsalmásra reggel 2.35, 9.40 és d. u. 5.56 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5. 10.30, d. u. 1.27, 4.15 és 6.48 (gyors) órákor.

Ujvidékről Szabadkára reggel 4.30, 7.56 (gyors) 10.42, d. u. 4.29 (gyors) 7.46 órákor.

Szuperfoszfátot

STASSFURTI KAINITOT

szavatolt 12.4% tiszta káli — 23—24% **kén-savas káli** tartalommal

„Káli trágyasó”

szavatolt 40% tiszta káli — 74—76% **kén-savas káli** tartalommal

kovasavas kálit

(dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű **mútrágyaféléket**, azonkívül **rézgálicot** (98—99%) elismert kítűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA”

Mútrágya, kén-sav és vegyi par részvénytársaság 164—

Budapest, V., Fürdő-utca 8.

**A Zalathnai kénkovand-ipar
részvény-társaság
Brassói kénsav-
és műtrágya-gyára**

ajánlja legjobb minőségű mindennemű

műtrágyáit

t. c. a gazdaközönség becses figyelmébe.
Ajánlatokkal készséggel szolgál a

**KÖZPONTI IRODA
Budapest,
IV. Mária Valéria utca 7.**

EXCELSIOR	EXCELSIOR	EXCELSIOR
	szőlőajtó-gummimért (védjeggyel ellátva) jótállók, hogy 14 napig a napsugarak és eső hatása dacára, a tőkén kitart.	
	A 10835. cs. kir. kiz. szabadalommal bíró „Vertin” szőlőajtó-gummi a 28692. sz. m. kir. szabadalom.	
	Minta és árjegyzék ingyen.	
	OESTERREICHER RUDOLF 6-10 WIEN, II-3., Lilienbrung 5.	
	EXCELSIOR	

Eichbaum Mór

Kőfaragómester és Kőbányatulajdonos
Budapest, V., Lipót-körut 2

Nagy raktár az összes kül- és belföldi márványok, sienyt és gránit

sirkövekben,

ugyszintén az összes használatban levő **butormárványokban.** Telefon 291. szám.

Javitások épületeken és temetőken, ugyszintén felirat újítások a legjutányosabban és pontosan eszközöltetnek.

20-

Dr. Deák Imre

kir. törvényszéki orvos
fogorvosi és fogtechnikai műterme.
Ujvidék, Fő-utca, 28. sz. Telephon 112. sz.
Rendelés 9 órától 5 óráig.

A fogászat terén felmerülő összes munkálatok műtermemben a legújabb vívmányok szerint készülnek.

Fájdalom nélküli foghúzások, fogtömések: arany, ezüst és porcellánban.

Hiányzó fogak vagy egész fog-orok pótlása arany vagy kautschuk alapon.

Hidmunkák, arany koronák, rendetlenül álló fogak rendezése.

SZÁJPADLÁS NÉLKÜLI FOGAK.

Vulcanit fogsorok.

Vidékiek részére eszközözendő munkák ugyanazon nap készíttetnek el.

34 -

Boldogasszonyfalva község előljárásgától.

1098 - 1906. szám.

Hirdetmény.

Boldogasszonyfalva község a vármegye törvényhatósági bizottságának engedélyezése folytán szándékozik a községi főtéren — piac téren — egy **ártézi kutat** furatni, minélfogva felhivat-

nak a vállalkozni szándékozókat, hogy a zárt írásbeli ajánlataikat, az eddig eszközölt furásokat igazoló bizonyítványaikkal együtt alolirott községi előljáráshoz folyó évi **augusztus hó 31-ig** nyujtsák be.

Részletesebb felvilágosítást ajánlatot tevők hivatalos órák alatt az előljárásnál nyerhetnek. Boldogasszonyfalva, 1906. évi július 27-én.

Előljárátság.

Borszivattyúk és borszűrők

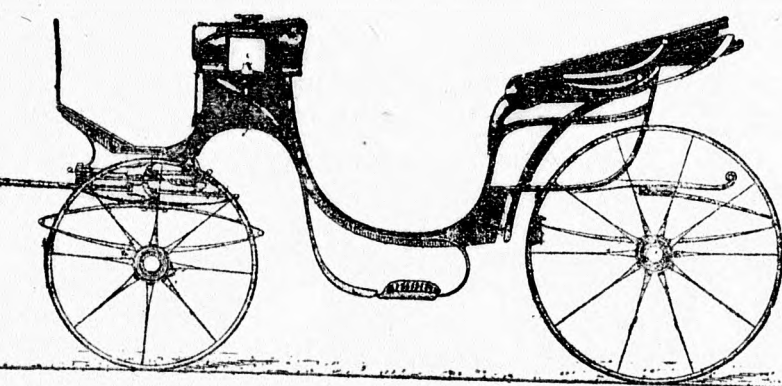
valamint az összes pinczefelszerelési cikkek, nevezetesen:

Amerikaigumi-tömlők, rézcsapok, borlefejtő edények, szellőzők, bormérők. **Palackmosó,** palacktöltő, dugaszoló és kupakoló gépek. **Parafadugók, ónkupakok, palackok!**

Schottola Ernő

cégnél BUDAPEST, VI., Fonclér-palota.

Nagy képes árjegyzékem kívánatra ingyen és bérmentve küldöm meg.

BIHARI J.

kocsi-gyártó szabadkán.

Tisztelettel van szerencsém a t. szímet értesíteni, hogy

szabadkán,

VIII. kör, 54 sz. alatt közvetlen a vasut állomás mellett, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

kocsi-gyártó és lópatkoló műhelyt

nyitottam. Vagyok bátor a t. ez. közönség becses figyelmét felhívni, hogy ez előtt Budapest mint Bihari J. és testvére kocsi-gyártó cég társtulajdonosa 17 éven át önállóan működtem és készítményeink az 1896. évi **országos kiállításon** kilet'ek tüntetve.

Az 1885. évben a Budapesti Állatorvosi főiskolában a **patkolási** tanfolyamot sikerrel végeztem. Továbbá különösen ajánlom saját gyártmányu **gummi kerekeimet.** Mindezek előrebocsátása azon reményre jogosít, hogy e téren

megfelelni képes vagyok. — Régi kocsikat ujakra becserelek. Átalakításokat jutányosan készítek. — Képes árjegyzék ingyen.

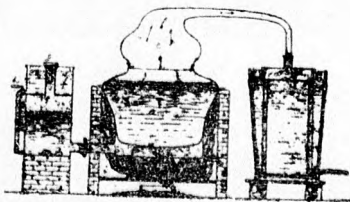
32-52

Magyar királyi szabadalmazott

teljesen kozmamentes pálinka-főző Készülék.

1947-903. sz.

Ezen ujonnan feltalált készülékemmel seprő, szilva vagy más sűrű cefreanyagból víz hozzáadása nélkül is lehetetlen kozmás vagy füstös ízű pálinkát főzni. Bővebb felvilágosítást és árjegyzéket erről és másfajta pálinkafőzőkészülékről is adok: levélbeli megkeresésre azonnal válaszolok. A legjutányosabb árak mellett és a legszakoszerűbb elkészítésért teljes felelősséget vállalok.

Kovács Lajos rézműves-mester, Székelyhid, Biharmegye.

Delaware (piros) sima szőlővesszőre, mintegy 50,000 drbra, mely saját termelése, őszi vagy tavaszi szállításra megrendeléseket elfogadok. I. osztályu 52 K., II. osztályu 40 K. ezer darabonként. Megrendelésnél 25 százalék előlegezendő.

10-10

RADITS LŐRINCZ PÉCSETT
1884. óta fennálló
kádár-telepe.

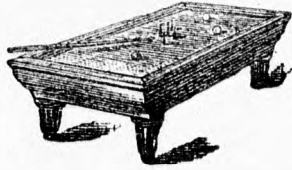
A kor követelményeinek megfelelőleg gazdagon felszerelt műhelyeivel és nagy dongafa-raktárával

versenyen fölül áll.

A legfinomabb anyagból készit
boros, sörös és szesz hordókat,
lajtákat, kádakat a legkisebbtől a legnagyobbig,
bárminő mennyiségben, gyorsan, pontosan, lelki
ismeretes kiszolgálás mellett a lehető
legjutányosabb áron

Elvállal úgy magános, mint üzleti vagy
Uradalmi pinceberendezéseket,
javításokat s minden e szakmába vágó munkát.

Kész hordókban állandó raktár.
Meghívásra bárhol megjelen. 117—

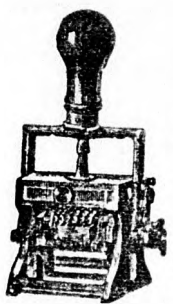

Márton István

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep,
SZEGED, Boldogasszony-sugarat 58. sz.

Legújabb szerkezetű fordítható **tekeasztalok** jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. **Régi tekeasztalok** becserélése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart dákókat és mindenféle kávéházi felszereléseket.

Rajzok és költségvetések ingyen. 82—

Hivatalos

bélyegzőket, pecsétnyomókat, keletbélyegzőt, számozó gépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készit az
Első magyar ruggyanta bélyegzőgyár és intézet:

GEBULDIGER HUGÓ vésnök
Budapest, VI. Vaczi-körút 17. sz.
A Bácsmegyei
Gazdaszövetség szállitja.
Arjegyék kívánatra ingyen.

175—

**ALFA-SEPARATOR
RÉSZV.-TARSASÁG
BUDAPESTEN
VI. LOMB-UTCZA 11.**

Tejgazdasági gépgyár.

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.
Tejszövetkezetek és tejelepek berendezése.

Arjegyék, tervek és költségvetések díjmentesen.
Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 600 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 60 000 darab 132—

Legújabb rendszerű
SZÉNSAVAS-
bor- és sörkimerő-készülékek, fűrdőkészülékek, (föltünést keltő gyogyeredményekkel) **hűtő- és jéggyártógépek** és telepek, **szikvizgyártógépek, teljes berendezések** és az összes e szakmába vágó szükségleti cikkek, továbbá **fémárúk,** nevezetesen **pincefölszerelési** cikkek, **staniol palackkupakok** kaphatók jótállás mellett, kitünő minőségben.

Dr. Wagner és Társai

egyesült gyárak, minit betéti társaság

Budapest, IX., Tinódy-u. 3. Bécs, XVIII.

Tömeggyártás, tehát olcsó árak. — Kedvező fizetési feltételek.

Képes arjegyék a gyár bármely osztályából ingyen és bérmentve küldetik. **Nagyobb vidéki városokban jártas képviselők kerestetnek.** 133—

„SZINHAZ és ÉLET“

a legszebb magyar hetilap,

megjelen minden szombaton. Egyes szám 20 fillér.
Felelős szerkesztő: **VAJDA LÁSZLÓ.**
A vállalat igazgatója: **LENKEI ZSIGMOND.**
600 oldal! Több mint 1000 kép!

Szenzáció! szép „Szinház és Élet“ felévi bekötési táblája! Diszes vászonkötésben kapható 1 kor. 60 fillérért a kiadóhivatalban, (20 fillér szállítási díj, ha postai kézbesítés kívántatik.)

Gyönyörű „A Szinház és Élet két élvének“ 4-szes kötete 600 oldalnyi terjedelemben. 33 füzet, több mint 1000 eredeti képpel, gyönyörű kötésben egyenkint 5 korona. Az európai és külföldön is, színházi év eseményeinek krónikája. Szerkesztőség és kiadóhivatal **Budapest, VIII. Baross u. 59 sz.**

Uj előfizetők a **SZINÉSZET** című drámát ingyen kapják!

Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal! Előfizetési ár ¼ évre csak 3 korona.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szőlészeti szaklapja a

Borászati Lapok

mely újvótól kezdve 38-ik évfolyamban hetenként jelenik meg igen bő és változatos tartalommal.

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismerteti, hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a **külföldi tapasztalatokat,** újdonásokat, a francia, a német, olasz, osztrák stb. borászati irodalmat, minden kétséget kizárólag a **legsokoldalubb és legértelmesebb szőlészeti ujság,** mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását egész fölöslegesse tesz.

A „Borászati Lapok“

a „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete“ nek hivatalos közlönye.

A **Borászati Lapok**nak a **közgazdaság** és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt rovatai igen kimerítő, de különös súlyt helyez a **tudósításokra** is, a miben több mint száz tudósító dolgozik a lap szerkesztőségének kezére.

Minden előfizető évenként legalább egy **nagy színes műmellékletet** kap, valamely magyar szőlőfaj hí képét, a mellett ingyen állapítja meg a szerkesztőség a beküldött tókerészekből vagy állatokból a fellépett **szőlőbetegséget** vagy rovarát és az ellenük való védekezést és kimerítő **választ ad** minden hozzáintézett szakkérdésre.

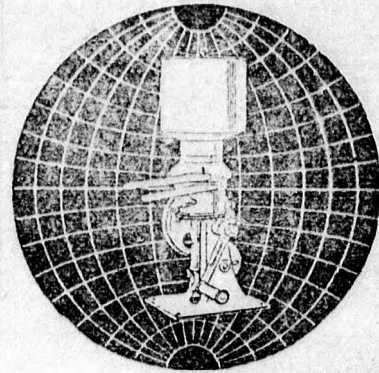
Laptulajdonos: **Baross Károly** örököse. Felelős szerkesztő: **Dr. Drucker Jenő.**

A lap előfizetési ára:

1 évre 12 kor. ¼ évre 6 kor. ¼ évre 3 kor.
Mutatványszámot 3 héten át szívesen küld a Borászati Lapok kiadóhivatala (Budapest, IX., ker., Üllői-ut 26. sz.) 38—

Nyomatott Braun Adoll könyvnyomdájában Szabadkán, a (gőzfűrdővel szemben)

Fontos a tejgazdaságban a **GLOBE SEPARATOR.**

Teljes tejszövetkezeti berendezések, kézierő- és turbina hajtásra, ugyszintén mindenemű tejgazdasági gépeket és eszközöket **tejszállításhoz, vaj- és sajtgártáshoz.**

Legelőnyösebben szállit az **Első magyar tejgazdasági gép- és eszkölggyár**

FUCHS és SCHLICHTER

BUDAPEST, VI. Jász-utca, 7. sz.

Arjegyék, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

Vaj kivétel! Friss vajat és turót évi kötés mellett minden mennyiségben a legmagasabb áron átveszünk. 129—

Izákosság nincs

többé! Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szesz italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

13-52

A COZAPORNAK az a csodálatos hatása, hogy ellenszenvessé teszi az izákosságnak a szesz italát. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy az illető, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejt, mi okozta javulását.

COZA a családok esreit békítette ki s sok ezer lértit a szegyon és becstelenségtől mentett meg, kik később józan polgárok és ügyes szaktemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok ember életét számos évvel hosszabbította meg.

Az imézet, mely a valódi világ-hírű COZAPOR tulajdonosa, mindazonak kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld. A COZAPOR teljesen ártalmatlan voltáért szavatolunk. Magyarul levelezünk.

Egy cég az ujságokban hirdetésekét közöltet, melyek szövege a mi hirdetésünk pusztá utánzója; sőt nem éri be ezzel sem, hanem utánozza törvényes védjegyünket is (palack és kéz.) Kélségkivül felesleges a t. közönséget arra figyelmeztetni, hogy az említett cég semminemű összekötésben sem áll velünk és hogy a por, melyet elad sem a valódi, világ-hírű Cozapor.

A COZAPOR a következő helyen kapható:

Német I. gyógyszeriára, ZOMBOR,

Szt Györgytér.

Képviselőnk szerűnket átusítja el és bárkinek díjmentesen egy elismerő irattal telt könyvet ad.

Minden kérdést, próbát és könyvet illetőleg Zomboron kívül lakók közvetlenül írókatárukhöz, Londonba intézzék.

Hiábavaló ingyenpróbákért képviselőnkhoz fordulni, mert az ilyeneket nem szolgáltatathat ki.

COZA INSTITUTE, 62, Chancery Lane, London 28.

(Anglia)

Levelek 25 lev. lapok 10 fillérrel bérmentesítendők.

Hungária fürdő

Nyáriidény.

mindennap reggeli 5 órától kezdve esti 8 óráig a nagyközönség rendelkezésére áll.

Gőzfürdő:

Urak részére

mindennap délelőtt 11 óráig, csütörtök kivételével, kedden és szombaton délután is.

Hölgyek részére

hétfőn, szerdán és pénteken d. u. fél 5 óráig, valamint csütörtökön délelőtt 11 óráig.

Zuhany:

csak urak részére, mindennap d. u. 5-8 óráig. A kádfürdőt hölgyek és urak mindennap, vasárnap d. u. kivételével használhatják. A nagy medenczébe állandóan friss víz folyik 25—